

Bruxelles, 6.4.2016.
COM(2016) 205 final

KOMUNIKACIJA KOMISIJE EUROPSKOM PARLAMENTU I VIJEĆU

Jači i pametniji informacijski sustavi za granice i sigurnost

1. UVOD

Europa je mobilno društvo. Milijuni građana EU-a i državljana trećih zemalja svakodnevno prelaze unutarnje i vanjske granice. EU je 2015. posjetilo više od 50 milijuna državljana trećih zemalja u više od 200 milijuna prelazaka vanjskih granica schengenskog prostora.

Osim tog redovnog protoka putnika samo su 2015. sukobi u Siriji i krize drugdje u svijetu pokrenuli 1,8 milijuna nezakonitih prelazaka vanjskih granica Europe. Građani EU-a očekuju da kontrole osoba na vanjskim granicama budu učinkovite kako bi se omogućilo učinkovito upravljanje migracijama i pridonijelo unutarnjoj sigurnosti. Teroristički napadi u Parizu 2015. i u Bruxellesu u ožujku 2016. na bolan su način pokazali da je unutarnja sigurnost Europe ugrožena.

Ti su događaji skrenuli pozornost na potrebu za zajedničkim djelovanjem radi sveobuhvatnog jačanja upravljanja granicama EU-a, okvira za suradnju u području migracija i sigurnosti te informacijskim alatima. Upravljanje granicama, kazneni progon i kontrola migracija dinamički su povezani. Poznato je da su građani EU-a prelazili vanjsku granicu i putovali u područja sukoba u terorističke svrhe te po povratku ugrožavali sigurnost. Postoje dokazi da su se teroristi koristili rutama nezakonitih migracija da uđu u EU te se potom neprimijećeno kretali schengenskim prostorom.

U Europskom programu sigurnosti i Europskom migracijskom programu utvrđen je smjer razvoja i provedbe politike EU-a u usporednim izazovima upravljanja migracijama i borbe protiv terorizma i organiziranog kriminala. Ova se Komunikacija temelji na sinergiji između ta dva programa i služi kao polazište za raspravu o tome kako bi se postojećim i budućim informacijskim sustavima moglo poboljšati upravljanje vanjskim granicama i unutarnja sigurnost EU-a. Njome se dopunjuje prijedlog o uspostavi europske granične i obalne straže i boljem sprečavanju krize te intervencijama na vanjskim granicama iz prosinca 2015.

Postoji niz informacijskih sustava na razini EU-a kojima se službenicima graničnog nadzora i policijskim službenicima pružaju relevantne informacije o osobama, ali EU-ova arhitektura upravljanja podacima nije savršena. U ovoj se Komunikaciji utvrđuju moguće opcije za maksimalno iskorištavanje prednosti postojećih informacijskih sustava te, bude li potrebno, razvoj novih i dopunskih mjera za popunjavanje praznina. U njoj se naglašava i potreba da se poboljša interoperabilnost informacijskih sustava kao dugoročni cilj, koji su utvrdili i Europsko Vijeće i Vijeće Europske unije,¹ i predstavljaju se ideje o tome kako se informacijski sustavi mogu ubuduće razvijati kako bi se službenicima graničnog nadzora, policijskim službenicima te carinskim i pravosudnim tijelima osigurala dostupnost potrebnih informacija.

Svaka buduća inicijativa pripremala bi se na temelju načela bolje regulative, uz javno savjetovanje i procjenu učinaka, uključujući u vezi s temeljnim pravima, osobito pravom na zaštitu osobnih podataka.

---

¹ Zaključci sa sastanka Europskog vijeća 17. i 18. prosinca 2015.; Zajednička izjava ministara EU-a za pravosuđe i unutarnje poslove te predstavnika institucija EU-a o terorističkim napadima u Bruxellesu 22. ožujka 2016. (24. ožujka 2016.); Zaključci Vijeća EU-a i država članica koje se sastaju u Vijeću o borbi protiv terorizma (20. studenoga 2015.).

2. PROBLEMI KOJE TREBA RIJEŠITI

Schengenski prostor bez unutarnjih granica zahtijeva strogo i pouzdano upravljanje kretanjem osoba preko vanjskih granica. To je preduvjet za osiguranje visoke razine unutarnje sigurnosti i slobodnog kretanja osoba u tom području. Istodobno, to što nema unutarnjih granica podrazumijeva da pravosudna tijela u državama članicama također imaju pristup relevantnim podacima o osobama. Postoji niz informacijskih sustava i baza podataka na razini EU-a koji službenicima granične kontrole, policijskim službenicima i drugim tijelima prema njihovim potrebama pružaju relevantne informacije o osobama².

Međutim, informacijski sustavi imaju i nedostataka koji ometaju rad tih nacionalnih tijela. Stoga je bolja razmjena informacija istaknuta kao ključni prioritet u Europskom programu sigurnosti. Glavni su nedostaci sljedeći: (a) funkcije postojećih informacijskih sustava ispod optimalne razine, (b) propusti u EU-ovoj arhitekturi upravljanja podacima, (c) složeno okruženje informacijskih sustava kojima se različito upravlja i (d) fragmentirana arhitektura upravljanja podacima za graničnu kontrolu i sigurnost.

Postojeći informacijski sustavi u EU-u za upravljanje granicama i unutarnju sigurnost obuhvaćaju širok raspon funkcija. Međutim, još uvijek ima **nedostataka u funkcijama postojećih sustava**. Pri razmatranju postupaka granične kontrole koji se primjenjuju na različite kategorije putnika postaje jasno da neki od tih postupaka i odgovarajućih informacijskih sustava za graničnu kontrolu imaju nedostataka. Isto tako, treba poboljšati i učinkovitost postojećih alata za kazneni progon. To zahtijeva razmatranje mjera za poboljšanje postojećih informacijskih sustava (odjeljak 5.).

Nadalje, postoje **propusti u EU-ovoj arhitekturi upravljanja podacima**. I dalje ima problema s kontrolom na granicama određenih kategorija putnika, kao što su državljani trećih zemalja koji imaju dugoročnu vizu. Osim toga, nema dovoljno informacija o državljanima trećih zemalja kojima ne treba viza prije njihova dolaska na granice. Treba razmotriti postoji li potreba za rješavanjem tih nedostataka razvojem dodatnog informacijskog sustava gdje je to potrebno (Odjeljak 6.).

Službenici granične straže, a pogotovo policijski službenici, suočavaju se sa **složenim okruženjem informacijskih sustava kojima se različito upravlja** na razini EU-a. Ta složenost uzrokuje praktične poteškoće, posebno pri odlučivanju koje baze podataka treba provjeriti u danoj situaciji. Nadalje, nisu sve države članice povezane sa svim postojećim sustavima³. Sadašnja složenost pristupa informacijskim sustavima na razini EU-a mogla bi se smanjiti uspostavom jedinstvenog sučelja za pretraživanje na nacionalnoj razini, koje bi omogućavalo pristup s obzirom na različite svrhe (odjeljak 7.1.).

Sadašnja je EU-ova arhitektura upravljanja podacima za graničnu kontrolu i sigurnost fragmentirana. To je zbog različitih institucijskih, pravnih i političkih konteksta u kojima su sustavi razvijeni. Podaci se pohranjuju odvojeno u različitim sustavima, koji su rijetko međusobno povezani. Ima nedosljednosti među različitim bazama podataka i odstupanja u pristupu podacima za nadležna tijela. Budući da može biti vrlo teško prepoznati veze među fragmentima podataka, može se dogoditi da, prije svega, tijela kaznenog progona nemaju potpuni pregled podataka. Stoga je potrebno i hitno raditi na integriranim rješenjima za bolju dostupnost podataka za upravljanje granicama i sigurnost uz potpuno

---

² Vidjeti odjeljak 4. za pregled informacijskih sustava za granice i sigurnost te Prilog 2. za detaljniji popis.

³ Podložno posebnim odredbama Protokola 22. u pogledu Danske i Protokola 21. i 36. u pogledu Ujedinjene Kraljevine i Irske te pripadajućim Aktima o pristupanju.

poštovanje temeljnih prava. Za to je potrebno pokrenuti proces postizanja interoperabilnosti postojećih informacijskih sustava (odjeljak 7.).

3. TEMELJNA PRAVA

Potpuno poštovanje temeljnih prava i pravila o zaštiti podataka nužan su preduvjet za rješavanje svih navedenih problema.

Za poštovanje temeljnih prava potrebni su dobro osmišljeni informacijski sustavi i tehnologija koji se pravilno primjenjuju. Tehnologija i informacijski sustavi mogu pomoći javnim tijelima da zaštite temeljna prava građana. Biometrijska tehnologija može smanjiti rizik od zamjene identiteta, diskriminacije i rasnog profiliranja. Može doprinijeti i uklanjanju rizika u pogledu zaštite djece, npr. nestanka djece ili toga da postanu žrtvama trgovine ljudima, ako je to u skladu sa sigurnosnim i zaštitnim mjerama za temeljna prava. Može smanjiti i rizik od nepravednog uhićenja te doprinijeti povećanju sigurnosti građana koji borave u schengenskom prostoru jer će to pomoći u borbi protiv terorizma i teških kaznenih djela.

Postojanje velikih informacijskih sustava podrazumijeva i potencijalne rizike u pogledu privatnosti, koje treba predvidjeti i primjereno rješavati. Prikupljanje i upotreba osobnih podataka u tim sustavima utječe na pravo na privatnost i zaštitu osobnih podataka iz Povelje o temeljnim pravima Europske unije. Svi sustavi moraju biti u skladu s načelima zaštite podataka i zahtjevima u pogledu nužnosti, proporcionalnosti, ograničenja svrhe i kvalitete podataka. Moraju se uspostaviti zaštitne mjere kako bi se zajamčila prava subjekata čiji se podaci obrađuju u odnosu na zaštitu njihove privatnosti i osobnih podataka. Podaci se čuvaju samo onoliko koliko je potrebno za svrhu u koju su prikupljeni. Moraju se predvidjeti mehanizmi za osiguravanje preciznog upravljanja rizikom i učinkovitu zaštitu prava subjekta čiji se podaci obrađuju.

U prosincu 2015. su zakonodavci su postigli politički dogovor o reformi zaštite podataka. Kad se donese, nova Opća uredba o zaštiti podataka i Direktiva o zaštiti podataka za policijska i kaznenopravna tijela⁴ primjenjivat će se od 2018. kao usklađeni okvir za obradu osobnih podataka.

Ograničavanje svrhe ključno je načelo zaštite podataka, kako je utvrđeno u Povelji temeljnih prava. Zbog različitih institucijskih, pravnih i političkih konteksta u kojima su se informacijski sustavi na razini EU-a razvijali, načelo ograničenja svrhe provedeno je segmentacijom strukture upravljanja informacijama⁵. To je jedan od razloga sadašnje fragmentiranosti EU-ove arhitekture upravljanja podacima za graničnu kontrolu i unutarnju sigurnost. S uvođenjem novog sveobuhvatnog okvira za zaštitu osobnih podataka u EU-u te znatnim napretkom tehnologije i informacijske sigurnosti načelo ograničenja svrhe moći će se lakše provoditi na razini pristupa pohranjenim podacima i njihove upotrebe u skladu s Poveljom o temeljnim pravima i najnovijom sudskom praksom Suda. Zaštitnim mjerama, poput segmentacije podataka unutar jednog sustava te posebnih pravila o pristupu svakoj kategoriji podataka i korisnika te postupanju s njima, trebalo bi se osigurati potrebno ograničenje svrhe u integriranim rješenjima za upravljanje podacima. Time se otvara put interoperabilnosti informacijskih sustava popraćenoj nužnim strogim pravilima o pristupu i uporabi bez utjecaja na postojeće ograničenje svrhe.

---

⁴ Vidjeti http://ec.europa.eu/justice/data-protection/reform/index_en.htm.

⁵ COM(2010) 385 završna verzija.

„Integrirana zaštita podataka” i „zaštita podataka u postavkama” sada su načela pravila EU-a za zaštitu podataka. Pri razvoju novih instrumenata koji ovise o uporabi informacijske tehnologije Komisija će nastojati slijediti taj pristup. To podrazumijeva uključivanje zaštite osobnih podataka u tehnološku osnovu predloženog instrumenta, čime bi se obrada podataka ograničila na ono što je nužno za određenu svrhu, a pristup podacima pružio samo onim subjektima koji za njih moraju znati.⁶

Komisija će se pri uklanjanju postojećih propusta i nedostataka u EU-ovoj arhitekturi upravljanja podacima za graničnu kontrolu i sigurnost voditi zahtjevima Povelje o temeljnim pravima, a posebno novim instrumentima reforme zaštite podataka. Time će se osigurati da daljnji razvoj informacijskih sustava u tim područjima bude u skladu s najvišim standardima zaštite podataka te da oni poštuju temeljna prava zajamčena Poveljom o temeljnim pravima te im pridonose.

4. PREGLED INFORMACIJSKIH SUSTAVA ZA GRANICE I SIGURNOST⁷

Svaki postojeći informacijski sustav u EU-u za upravljanje granicama i unutarnju sigurnost ima svoje ciljeve, svrhe, pravne osnove⁸, skupine korisnika i institucijski kontekst. Zajedno čine složen uzorak relevantnih baza podataka.

Tri glavna **centralizirana informacijska sustava** koja je razvio EU su i. Schengenski informacijski sustav (SIS) sa širokim spektrom upozorenja o osobama i predmetima, ii. Vizni informacijski sustav (VIS) s podacima o vizama za kratkotrajni boravak te iii. sustav Eurodac s otiscima prstiju tražitelja azila i državljana trećih zemalja koji su nezakonito prešli vanjske granice. Ta su tri sustava komplementarna te, s izuzetkom sustava SIS, prije svega usmjerena na državljane trećih zemalja. Sustavi podupiru i nacionalna tijela u borbi protiv kaznenih djela i terorizma⁹. To se posebno odnosi na sustav SIS kao instrument za razmjenu informacija koji je danas u najširoj upotrebi. Razmjena informacija za te sustave provodi se u sigurnoj namjenskoj komunikacijskoj infrastrukturi pod nazivom sTESTA¹⁰.

Osim postojećih sustava, Komisija predlaže uspostavu četvrtog centraliziranog sustava za upravljanje granicama, tzv. sustav ulaska/izlaska (EES)¹¹, koji bi se trebao uvesti do 2020. te je također usmjeren na državljane trećih zemalja.

---

⁶ Za opširniji opis „integrirane privatnosti” vidjeti Mišljenje Europskog nadzornika za zaštitu podataka o promicanju povjerenja u informacijsko društvo poticanjem zaštite podataka i privatnosti, Europski nadzornik za zaštitu podataka, 18.3.2010.

⁷ Vidjeti Prilog 2. za popis postojećih informacijskih sustava za upravljanje granicama i kazneni progon.

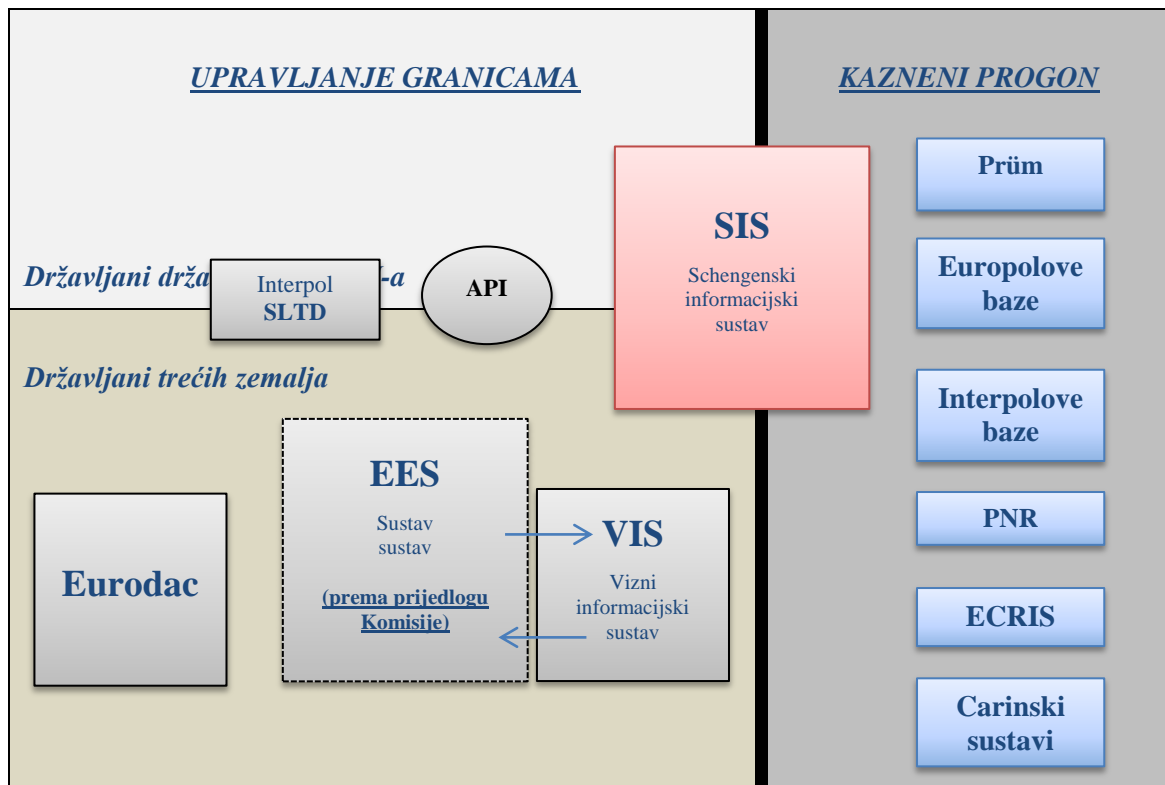
⁸ Podložno posebnim odredbama Protokola 22. u pogledu Danske i Protokola 21. i 36. u pogledu Ujedinjene Kraljevine i Irske.

⁹ Tijela kaznenog progona mogu pristupiti sustavima VIS i Eurodac u ograničenim uvjetima jer je kazneni progon popratni cilj tih sustava. Kad je riječ o sustavu VIS, države članice moraju odrediti tijelo nadležno za kontrolu pristupa tijela za kazneni progon, a policija mora dokazati da je njihov pristup potreban radi kaznenih istraga. Kad je riječ o sustavu Eurodac, istražno tijelo treba pretražiti nacionalni AFIS, Prüm i VIS prije nego što dobije pristup sustavu EURODAC.

¹⁰ Uskoro će ga zamijeniti sustav TESTA-NG.

¹¹ COM(2016) 194 završna verzija.

Slika 1. Shematski prikaz glavnih informacijskih sustava za upravljanje granicama i kazneni progon:

Dodatni postojeći instrumenti za upravljanje granicama su Interpolova baza podataka o ukradenim i izgubljenim putnim ispravama (SLTD) te baza unaprijed dostavljenih informacija o putnicima (API), u kojoj se prikupljaju podaci o putnicima prije ulaznih letova u EU. Ti su instrumenti važni i za građane EU-a i za državljane trećih zemalja.

EU je posebno za svrhe kaznenog progona, kaznenih istraga i pravosudne suradnje razvio **decentralizirane alate za razmjenu informacija**, naime i. Prümški okvir za razmjenu DNK-a, otisaka prstiju i podataka o registraciji vozila te ii. Europski informacijski sustav kaznenih evidencija (ECRIS) za razmjenu podataka iz nacionalnih kaznenih evidencija. ECRIS preko zaštićene mreže omogućava razmjenu informacija o prethodnim osuđujućim presudama koje su protiv određene osobe izrekli kazneni sudovi u Europskoj uniji. Zahtjevi se uglavnom temelje na alfanumeričkim identifikacijskim podacima, iako je moguća i razmjena biometrijskih podataka.

Europol kao središte EU-a za podatke o kaznenim djelima podupire razmjenu informacija među nacionalnim policijskim tijelima. Europolov informacijski sustav (EIS) centralizirana je baza podataka o kaznenim djelima u kojoj države članice pohranjuju i pretražuju podatke o teškim kaznenim djelima i terorizmu. Kontaktne točke u Europolu pružaju analitičke radne datoteke usmjerene na počinitelje s informacijama o operacijama koje su u tijeku u državama članicama. Europolova mrežna aplikacija za sigurnu razmjenu informacija (SIENA) državama članicama omogućuje brzu, sigurnu i jednostavnu razmjenu informacija s drugim državama članicama, Europolom ili s trećim osobama koje imaju sporazum o suradnji s Europolom. Osim toga, SIENA je uvelike usmjerena na interoperabilnost s drugim sustavima Europa, primjerice izravnu razmjenu podataka s kontaktnim točkama. Pruža mogućnost punjenja Europolovih baza podataka informacijama koje razmjenjuju države članice. SIENA bi stoga trebala biti primarni kanal država članica za razmjenu informacija o kaznenom progona diljem EU-a.

Dodatni je skup sustava za obradu osobnih podataka koji će se razviti u državama članicama **evidencija podataka o putnicima (PNR)**¹². Podaci iz evidencije PNR sastoje se od podataka o rezervacijama koje se daju u trenutku rezervacije karata i prijave za let.

Konačno, bitnu ulogu u višestranjoj suradnji agencija na vanjskim granicama imaju i **carinska tijela**. Raspoložu različitim sustavima¹³ i bazama podataka koji sadržavaju podatke o kretanju robe, gospodarskim subjektima i postojećim rizicima koji se mogu iskoristiti za jačanje unutarnje sigurnosti. Ti sustavi imaju i vlastitu kontroliranu, ograničenu i sigurnu infrastrukturu (zajednička komunikacijska mreža), koja se pokazala uspješnom. Sinergije i konvergenciju informacijskih sustava i njihovih infrastruktura za upravljanje granicama EU-a i carinsko poslovanje trebalo bi još istražiti.

5. POBOLJŠANJE POSTOJEĆIH INFORMACIJSKIH SUSTAVA

Postojeći informacijski sustavi u EU-u za upravljanje granicama i unutarnju sigurnost obuhvaćaju širok raspon funkcija. Međutim, u sustavima još uvijek ima **nedostataka** koje treba otkloniti da bi bili učinkovitiji.

Schengenski informacijski sustav (SIS)

Granične kontrole u **Schengenskom informacijskom sustavu (SIS)** trenutačno se odvijaju na temelju alfanumeričkih pretraživanja (tj. imena i datuma rođenja). Otisci prstiju mogu se koristiti samo za provjeru i potvrđivanje identiteta osobe koja je već identificirana imenom. Taj sigurnosni propust omogućuje osobama koje podliježu upozorenju da se služe lažnim ispravama kako bi izbjegle točnu identifikaciju u sustavu SIS.

Ta će se kritična slabost otkloniti dodavanjem funkcije pretraživanja otisaka prstiju u SIS putem **sustava za automatsku identifikaciju otisaka prstiju (AFIS)**, kako je predviđeno postojećim pravnim okvirom¹⁴. Sustav AFIS trebao bi se uvesti do sredine 2017¹⁵. Kad se razvije, AFIS će biti dostupan Europolu te će nadopunjavati Europolove sustave za kaznene istrage i borbu protiv terorizma te razmjenu otisaka prstiju u skladu s Prümskim okvirom. Komisija i eu-LISA istražiti će potencijal budućeg sustava AFIS u tom smislu šire primjene.

Na temelju procjene koja je u tijeku i tehničke studije Komisija trenutačno razmatra **moguće dodatne funkcije sustava SIS** s namjerom da podnese prijedloge revizije pravne osnove tog sustava. Aspekti koji se razmatraju obuhvaćaju sljedeće:

- izrada upozorenja u sustavu SIS o nezakonitim migrantima koji podliježu odlukama o vraćanju;

---

¹² Vidjeti odjeljak 6.2.

¹³ Carinski informacijski sustavi uključuju sve sustave uspostavljene u skladu s Carinskim zakonikom Zajednice (Uredba 2913/92) i budućim Carinskim zakonikom Unije (Uredba 952/2013), Odluku o okruženju bez papira za carinu i trgovinu (Odluka 70/2008/EZ), a Carinski informacijski sustav osnovan je u skladu s Konvencijom CIS iz 1995. Cilj je pomoći u borbi protiv kaznenih djela povezanih s carinom olakšavanjem suradnje između europskih carinskih tijela.

¹⁴ Članak 22. stavak (c) Uredbe (EZ) br. 1987/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. prosinca 2006. o uspostavi, djelovanju i korištenju druge generacije Schengenskog informacijskog sustava (SIS II) i Odluka Vijeća 533/2007/PUP od 12. lipnja 2007. o osnivanju, radu i korištenju druge generacije Schengenskog informacijskog sustava (SIS II) (SL L 381, 28.12.2006., str. 4. i SL L 205, 7.8.2007., str. 63.).

¹⁵ U ožujku 2016. Komisija je Europskom parlamentu i Vijeću predstavila izvješće o dostupnosti i pripravnosti tehnologije za utvrđivanje identiteta osoba na temelju otisaka prstiju unutar druge generacije Schengenskog informacijskog sustava (SIS II).

- upotreba prikaza lica za biometrijsku identifikaciju, uz otiske prstiju;
- automatizirani prijenos informacija o pronađenim rezultatima u sustavu nakon provjere;
- pohrana pronađenih informacija o skrivenim i posebnim upozorenjima pri provjeri u središnjem sustavu SIS.
- izrada nove kategorije upozorenja „nepoznata tražena osoba” za koju možda ima forenzičkih podataka u nacionalnim bazama podataka (npr. latentni otisak pronađen na mjestu zločina)¹⁶.

Komisija će i dalje sredstvima EU-a podupirati izvođenje projekata koji omogućuju istodobno pretraživanje baze podataka sustava SIS i Interpola o ukradenim i izgubljenim putnim ispravama (SLTD) i traženim zločincima, vozilima ili oružju (iARMS) koji su komplementarni s informacijskim sustavima EU-a¹⁷.

Interpolova baza podataka o ukradenim i izgubljenim putnim ispravama (SLTD)

Za učinkovito upravljanje granicama ključno je da se putne isprave svih državljana trećih zemalja i građana EU-a provjere u **bazi podataka SLTD**. Tijela kaznenog progona trebala bi primjenjivati bazu podataka SLTD za pretrage unutar schengenskog prostora. Nakon terorističkih napada u Parizu 13. studenoga 2015. Vijeće je pozvalo na elektroničko povezivanje s relevantnim Interpolovim bazama podataka na svim vanjskim graničnim prijelazima te automatske provjere putnih isprava do ožujka 2016¹⁸. Sve države članice trebale bi uspostaviti odgovarajuće elektroničke veze i sustave koji omogućuju automatsko ažuriranje podataka o ukradenim ili izgubljenim putnim ispravama u bazi podataka SLTD.

Unaprijed dostavljene informacije o putnicima (API)

U skladu s postojećom najboljom praksom države članice trebale bi povećati dodanu vrijednost **unaprijed dostavljenih informacija o putnicima (API)** uspostavom automatske unakrsne provjere tih podataka u sustavu SIS i Interpolovoj bazi podataka SLTD. Komisija će procijeniti potrebu za revidiranjem pravne osnove za obradu podataka iz sustava API kako bi se osigurala šira provedba i uključila obveza država članica da traže i upotrebljavaju podatke iz tog sustava za sve dolazne i odlazne letove. To je posebno važno u kontekstu provedbe buduće Direktive o evidenciji podataka o putnicima jer se kombiniranjem podataka iz sustava PNR i API povećava učinkovitost podataka iz evidencije PNR u borbi protiv terorizma i teških kaznenih djela¹⁹.

Vizni informacijski sustav (VIS)

Komisija provodi i cjelovitu evaluaciju **Viznog informacijskog sustava (VIS)**, a postupak bi se trebao dovršiti 2016. Pri evaluaciji se, među ostalim, razmatra kako se sustav VIS upotrebljava za kontrole na vanjskim granicama i unutar državnih područja država članica te kako doprinosi borbi protiv prijevara povezanih s identitetima i vizama.

¹⁶ Izrada tog novog upozorenja procjenjivat će se kako bi se postigla komplementarnost i izbjeglo preklapanje s postojećim Prümskim okvirom za pretraživanje otisaka prstiju u različitim nacionalnim bazama podataka država članica EU-a.

¹⁷ Alati za pretraživanje informacija koje je razvio Interpol, poput Interpolove fiksne umrežene baze podataka (*Fixed Interpol Networked Database, FIND*) i Interpolove mobilne umrežene baze podataka (*Mobile Interpol Networked Database, MIND*) namijenjeni su olakšavanju istodobnih pretraživanja Interpolovih sustava i sustava SIS.

¹⁸ Zaključci Vijeća EU-a i država članica koje su se sastale u okviru Vijeća o borbi protiv terorizma, 20. studenoga 2015.

¹⁹ Vidjeti odjeljak 6.2. predložene Direktive o evidenciji podataka o putnicima.

Na temelju toga Komisija će potom ispitati mogućnosti poboljšanja funkcija sustava VIS, uključujući:

- poboljšanjem kvalitete prikaza lica kako bi se omogućila biometrijska usporedba;
- upotrebom biometrijskih podataka podnositelja zahtjeva za vizu za pretraživanje budućeg sustava za automatsku identifikaciju otisaka prstiju koji će se razviti za SIS;
- smanjenjem dobne granice za prikupljanje otisaka prstiju djece u dobi od 6 do 12 godina, istodobno omogućujući zaštitu temeljnih prava i zaštitne mjere²⁰;
- olakšavanjem provjera u Interpolovoj bazi podataka SLTD tijekom obrade zahtjeva za vizu.

Države članice neujednačeno primjenjuju mogućnosti u skladu s postojećim pravnim okvirom za pristup podacima u sustavu VIS u **svrhu kaznenog progona**. U tom su pogledu prijavljivale praktične probleme s kojima se suočavaju njihova tijela kaznenog progona pri postupcima za pristup sustavu VIS. Isto tako, pristup sustavu EURODAC u svrhu kaznenog progona još uvijek je vrlo ograničen. Komisija će ispitati treba li razmotriti pravni okvir za pristup tijela kaznenog progona sustavima VIS i EURODAC.

EURODAC

Kako je navedeno u Komunikaciji „Prema reformi zajedničkog europskog sustava azila i olakšavanju zakonitih načina dolaska u Europu”²¹, Komisija će podnijeti prijedlog za reformu sustava **EURODAC** kako bi poboljšala njegove funkcije u pogledu nezakonitih migracija i vraćanja. Time će se nadoknaditi trenutačni nedostatak sposobnosti za praćenje sekundarnih kretanja nezakonitih migranata među državama članicama. Nadalje, prijedlogom će se nastojati povećati učinkovitost postupaka vraćanja i ponovnog prihvata pružanjem sredstava za identifikaciju i ponovnu dokumentaciju nezakonitih migranata radi njihova vraćanja. U tom će se kontekstu prijedlogom obuhvatiti i razmjena informacija iz sustava EURODAC s trećim zemljama, uz potrebne mjere za zaštitu podataka.

Europol

EU je Europolu odobrio pristup glavnim središnjim bazama podataka, ali agencija još nije potpuno iskoristila tu mogućnost. Europol ima pravo izravnog pristupa sustavu SIS i pretraživanja podataka u svrhu uhićenja, skrivenih i namjenskih provjera i zapljena. Dosad je Europol proveo tek relativno ograničen broj pretraživanja u sustavu SIS. Pristup Europola podacima iz sustava VIS pravno je moguć od rujna 2013. Od srpnja 2015. pravnim osnovom sustava EURODAC odobren je pristup Europolu. Agencija bi trebala ubrzati tekući rad na povezivanju sustava VIS i EURODAC. Općenito, Komisija će procijeniti je li pristup informacijskim sustavima potrebno dati i drugim agencijama EU-a u području unutarnjih poslova, posebno budućoj europskoj graničnoj i obalnoj straži.

Prümski okvir

Potencijal **Prümskog okvira** trenutačno nije potpuno iskorišten. To je zbog toga što sve države članice nisu ispunile svoje pravne obveze u smislu integracije te mreže u vlastite sustave. Države članice u tu su svrhu primile znatnu financijsku i tehničku potporu te bi sada trebale potpuno provesti Prümski okvir. Komisija se koristi ovlastima koje su joj dodijeljene kako bi osigurala potpuno ispunjenje pravnih obveza država članica te je u siječnju 2016. započela strukturirani dijalog (EU Pilot) s državama članicama. Ne bude li

²⁰ Kako je navedeno kao tehnički izvedivo u studiji Zajedničkog istraživačkog centra (JRC) „Prepoznavanje dječjih otisaka prstiju”; EUR 26193 EN; ISBN 978-92-79-33390-3Children', 2013.

²¹ COM(2016) 197 završna verzija.

odaziv država članica zadovoljavajući, Komisija će odlučno pokrenuti postupak zbog povrede prava.

Europski informacijski sustav kaznene evidencije (ECRIS)

Europski informacijski sustav kaznene evidencije **ECRIS** omogućuje razmjenu informacija o osuđujućim presudama koje se odnose na državljane trećih zemalja i osobe bez državljanstva, ali nema postupka kojim bi se to učinkovito provodilo. U siječnju 2016. Komisija je donijela zakonodavni prijedlog za uklanjanje tog pravnog propusta²². U tom je kontekstu Komisija predložila da se državnim tijelima omogući traženje državljana trećih zemalja na temelju otisaka prstiju radi sigurnije identifikacije. Europski parlament i Vijeće trebali bi donijeti zakonodavni tekst 2016.

Horizontalna pitanja

Opći je problem u vezi s informacijskim sustavima **razina provedbe** u državama članicama. Neravnomjerna provedba Prümškog okvira i nedostatak elektroničkih veza s bazom podataka SLTD jasni su primjeri za to. Kako bi povećala razinu provedbe s obzirom na informacijske sustave, Komisija će pomno pratiti rad svake države članice²³. Pritom neće samo provjeravati ispunjavaju li države članice svoje pravne obveze u području informacijskih sustava, nego i kako se služe postojećim instrumentima i slijede li pritom najbolju praksu. Pri praćenju i promicanju razine provedbe Komisija će se služiti različitim izvorima, uključujući obavijesti država članica i posjete koji se provode u skladu s mehanizmom za ocjenjivanje i praćenje schengenske pravne stečevine.

Drugi je opći problem u vezi s informacijskim sustavima **kvaliteta unesenih podataka**. Ako države članice ne poštuju minimalne zahtjeve u pogledu kvalitete, pouzdanost i vrijednost pohranjenih podataka postaje vrlo ograničena, a rizik od neusklađenosti i nepronalaženja traženih podataka potkopava vrijednost samih sustava. Radi poboljšanja kvalitete unesenih podataka eu-LISA će razvijati **središnji kapacitet za praćenje kvalitete podataka** za sve sustave za koje je nadležna.

Većina informacijskih sustava u području granične kontrole i sigurnosti obrađuje podatke za identifikaciju iz putnih i osobnih isprava. Za jačanje granica i sigurnosti nisu dovoljni samo učinkoviti sustavi; mora postojati i mogućnost da se putne i osobne isprave jednostavno i sigurno provjere. U tu svrhu Komisija će predstaviti mjere za poboljšanje elektroničke **sigurnosti dokumenata** i upravljanja osobnim ispravama te za jačanje borbe protiv prijevara povezanih s ispravama. Interoperabilne razine sigurne identifikacije ostvarive putem Uredbe eIDAS²⁴ mogle bi pružiti sredstva za to.

Mjere za poboljšanje postojećih informacijskih sustava

Schengenski informacijski sustav (SIS)

- Komisija i eu-LISA trebaju raditi na razvoju i ugradnji sustava za automatsku identifikaciju otisaka prstiju (AFIS) u SIS do sredine 2017.
- Komisija do kraja 2016. treba podnijeti prijedloge za reviziju pravne osnove sustava SIS radi daljnjeg poboljšanja njegove funkcionalnosti.

²² COM(2016) 7 završna verzija, 19.1.2016.

²³ Podložno posebnim odredbama Protokola 22. u pogledu Danske i Protokola 21. i 36. u pogledu Ujedinjene Kraljevine i Irske.

²⁴ Uredba (EU) br. 910/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. srpnja 2014. o elektroničkoj identifikaciji i uslugama povjerenja za elektroničke transakcije na unutarnjem tržištu i stavljanju izvan snage Direktive 1999/93/EZ.

- Države članice trebaju se što više služiti sustavom SIS unoseći sve relevantne informacije i provjeravajući ih u sustavu kad god je to potrebno.

Interpolova baza podataka o ukradenim i izgubljenim putnim ispravama (SLTD)

- Države članice trebaju uspostaviti elektroničke veze s Interpolovim alatima na svim svojim vanjskim graničnim prijelazima.
- Države članice trebaju poštovati svoje obveze istodobnog unošenja i provjeravanja podataka o ukradenim ili izgubljenim putnim ispravama u sustavu SIS i bazi podataka SLTD.

Unaprijed dostavljene informacije o putnicima (API)

- Države članice trebaju automatizirati upotrebu podataka iz sustava API za provjere u sustavu SIS i Interpolovoj bazi podataka o ukradenim i izgubljenim putnim ispravama (SLTD), u skladu s dosadašnjom najboljom praksom.
- Komisija treba procijeniti potrebu za revidiranjem pravne osnove za obradu podataka iz sustava API.

Vizni informacijski sustav (VIS)

- Komisija treba preispitati daljnja poboljšanja sustava VIS prije kraja 2016.

EURODAC

- Komisija treba podnijeti prijedlog za reviziju pravne osnove sustava EURODAC radi daljnjeg unapređenja njegovih funkcija u pogledu nezakonitih migracija i vraćanja.

Europol

- Europol treba u potpunosti iskoristiti postojeća prava pristupa za provjeru informacija u sustavima SIS, VIS i EURODAC.
- Komisija i Europol trebaju istražiti i promicati sinergije između Europolovog informacijskog sustava (EIS) i drugih sustava, posebno sustava SIS.
- Komisija i eu-LISA trebaju razmotriti može li sustav za automatsku identifikaciju otisaka prstiju (AFIS), koji je potrebno razviti za SIS, nadopuniti Europolove sustave za kaznene istrage i borbu protiv terorizma.

Prümski okvir

- Države članice trebaju u potpunosti provesti i primjenjivati Prümski okvir.
- Ako je potrebno, Komisija treba pokrenuti postupak zbog povrede prava protiv država članica koje nisu povezane s Prümskim okvirom.
- Komisija i eu-LISA trebaju razmotriti može li sustav za automatsku identifikaciju otisaka prstiju (AFIS), koji je potrebno razviti za SIS, nadopuniti razmjenu podataka o otiscima prstiju u skladu s Prümskim okvirom.

Europski informacijski sustav kaznene evidencije (ECRIS)

- Europski parlament i Vijeće trebali bi 2016. donijeti zakonodavni prijedlog kako bi nacionalnim tijelima omogućili traženje podataka o državljanima trećih zemalja u sustavu ECRIS na temelju otisaka prstiju.

Horizontalna pitanja

- Komisija treba **pratiti i promicati razinu provedbe** u odnosu na informacijske sustave.
- Agencija eu-LISA treba razviti **središnji kapacitet za praćenje kvalitete podataka** za sve sustave za koje je nadležna.

- Komisija treba predstaviti mjere za povećanje elektroničke **sigurnosti dokumenata i upravljanja osobnim podacima** te za jačanje borbe protiv prijevара povezanih s ispravama.
- Komisija treba istražiti sinergiju i usklađenost informacijskih sustava i njihovih infrastruktura za upravljanje granicama EU-a i **carinsko poslovanje**.

6. RAZVOJ DODATNIH INFORMACIJSKIH SUSTAVA I OTKLANJANJE NEDOSTATAKA

Iako postojeći informacijski sustavi pokrivaju vrlo širok raspon podataka koji se traže u okviru upravljanja granicama i kaznenog progona, ima i velikih propusta. Neke od tih propusta Komisija je nastojala otkloniti zakonodavnim prijedlozima, posebno prijedlozima za sustav ulaska/izlaska i o evidenciji podataka o putnicima (PNR). Za druge utvrđene nedostatke potrebna je pomna procjena o tome jesu li nužni dodatni alati EU-a.

1. Sustav ulaska/izlaska

Usporedno s ovom Komunikacijom Komisija je predstavila revidirani zakonodavni prijedlog za uspostavu sustava ulaska/izlaska (EES). Nakon što ga suzakonodavci donesu, eu-LISA će trebati razviti i provesti sustav u suradnji s državama članicama koje su dio schengenskog prostora.

EES će registrirati prelaske granice (ulaske i izlaske) svih državljana trećih zemalja koji ulaze u schengenski prostor radi kratkotrajnog boravka (najviše 90 dana u bilo kojem razdoblju od 180 dana), i onih putnika koji moraju i koji ne moraju imati vizu, ili boravke na temelju nove vize za privremeni boravak (do jedne godine). Svrha je sustava EES (a) poboljšati upravljanje vanjskim granicama, (b) smanjiti nezakonite migracije rješavanjem problema prekoračenja dopuštenog trajanja boravka i (c) doprinijeti borbi protiv terorizma i teških kaznenih djela, a time i osiguravanju visoke razine unutarnje sigurnosti.

EES će registrirati identitete državljana trećih zemalja (alfanumeričke podatke, četiri otiska prstiju i prikaz lica) i detalje iz njihovih putnih isprava te će ih povezati s elektroničkim podacima o ulascima i izlascima. Sadašnja će se praksa otiskivanja pečata u putne isprave ukinuti. EES će omogućiti učinkovito upravljanje odobrenim kratkotrajnim boravcima, povećanu automatizaciju graničnih kontrola te poboljšati otkrivanje prijevара povezanih s ispravama i identitetom. Središnjom registracijom omogućit će se otkrivanje osoba koje su prekoračile dopušteno trajanje boravka i identifikacija osoba bez isprava u schengenskom prostoru. Prema tome, predloženim sustavom EES uklonio bi se važan nedostatak u okruženju postojećih informacijskih sustava.

2. Evidencija podataka o putnicima

Evidencija podataka o putnicima (PNR) obuhvaća informacije o rezervacijama s podacima za kontakt, potpune podatke o putovanju i rezervacijama, posebne napomene, informacije o sjedalima i prtljazi te sredstvima plaćanja. Podaci iz evidencije PNR korisni su i nužni za prepoznavanje putnika visokog rizika u kontekstu borbe protiv terorizma, trgovine drogom, trgovine ljudima, seksualnog iskorištavanja djece te ostalih teških kaznenih djela. Predloženom Direktivom o evidenciji podataka o putnicima osigurat će se bolja suradnja među nacionalnim sustavima i smanjiti sigurnosni propusti među državama članicama. Predloženom će se Direktivom stoga otkloniti velik nedostatak u dostupnosti podataka koji su potrebni za borbu protiv teških kaznenih djela i

terorizma. **Direktivu o evidenciji podataka o putnicima trebalo bi što prije donijeti i provesti .**

U budućoj će se Direktivi odrediti da države članice moraju uspostaviti odjele za informacije o putnicima (PIU) koji će od prijevoznika primati podatke iz evidencije PNR. Neće uključivati osnivanje središnjeg sustava ili baze podataka, ali će donijeti određeni stupanj standardizacije nacionalnih tehničkih rješenja i postupaka. Time će se olakšati razmjena podataka iz evidencije podataka o putnicima među odjelima za informacije o putnicima, kako je predviđeno u predloženoj Direktivi. U tu će svrhu Komisija podržati države članice pri analizi različitih scenarija za međusobno povezivanje odjela za informacije o putnicima kako bi ponudila standardizirana rješenja i postupke. Kad se Direktiva donese, Komisija će ubrzati rad na zajedničkim protokolima te podržanim formatima za prijenos podataka iz evidencije PNR između zračnih prijevoznika i odjela za informacije o putnicima. Komisija će pripremiti nacrt provedbenog akta u roku od tri mjeseca od donošenja Direktive.

3. Nedostatak informacija prije dolaska državljana trećih zemalja kojima ne treba viza

Identitet nositelja vize, njihovi podaci za kontakt i popratne informacije o njima registrirani su u sustavu VIS, a o osobama kojima ne treba viza jedine su dostupne informacije one iz njihove putne isprave. Za putnike koji dolaze zračnim ili morskim putem to se prije njihova dolaska može dopuniti podacima iz sustava API. U skladu s predloženom Direktivom o evidenciji podataka o putnicima njihovi će se podaci iz te evidencije prikupljati i ako u EU dođu zračnim putem. O osobama koje ulaze u EU preko kopnenih granica nema dostupnih informacija prije njihova dolaska na vanjske granice EU-a.

Ako je to potrebno za suzbijanje teških kaznenih djela i terorizma, tijela kaznenog progona mogu dobiti informacije o nositeljima vize iz sustava VIS, ali nema usporedivih podataka o osobama kojima ne treba viza. Nedostatak informacija posebno otežava upravljanje kopnenim granicama EU-a u situaciji kad velik broj putnika kojima ne treba viza pristiže automobilom, autobusom ili vlakom. Državljanima nekoliko susjednih zemalja EU-a više ne treba viza, a EU-u trenutačno vodi dijaloge o liberalizaciji viznog režima i s drugim susjednim zemljama. To će uskoro vjerojatno dovesti do znatnog povećanja broja putnika kojima ne treba viza.

Komisija će procijeniti je li za rješavanje ovog pitanja potreban, izvediv i proporcionalan novi alat EU-a. Opcija koja se može razmotriti je **sustav EU-a za informacije o putovanjima i njihovu odobrenju** (ETIAS), u kojem bi putnici kojima ne treba viza prijavljivali relevantne informacije o planiranom putovanju. Automatska obrada tih podataka mogla bi pomoći službenicima graničnog nadzora pri procjeni posjetitelja iz trećih zemalja koji dolaze na kratkotrajni boravak. U zemljama kao što su SAD, Kanada i Australija već su uspostavljeni slični sustavi, uključujući za građane EU-a.

Sustavi za odobravanje putovanja temelje se na internetskim aplikacijama u kojima podnositelj zahtjeva prije polaska dostavlja detalje o svom identitetu, podacima za kontakt, svrsi i planu putovanja itd. Nakon odobrenja postupci na granici pri dolasku postaju brži i ugodniji. Osim njegovih prednosti kad je riječ o sigurnosti i upravljanju granicama te moguće važnosti u kontekstu viznog reciprociteta, sustav kao što je ETIAS mogao bi, prema tome, poslužiti i kao alat za olakšavanje putovanja.

4. Europski informacijski sustav policijskih evidencija (EPRIS)

Kako je navedeno u Europskom programu sigurnosti, ubuduće treba raditi na dostupnosti postojećih policijskih podataka u stvarnom vremenu u svim državama članicama. Komisija će procijeniti nužnost, tehničku izvedivost i proporcionalnost Europskog informacijskog sustava policijskih evidencija (EPRIS) kako bi se olakšao prekogranični pristup informacijama u nacionalnim bazama podataka u području kaznenog progona. U tom kontekstu Komisija sredstvima EU-a podupire provedbu pilot-projekta skupine od pet država članica za uspostavu mehanizama za automatsko prekogranično pretraživanje nacionalnih indeksa na osnovi „pronađen rezultat” / „nije pronađen rezultat”²⁵. Komisija će pri svojoj procjeni uzeti u obzir rezultate projekta.

Mjere za razvijanje dodatnih informacijskih sustava i za otklanjanje nedostatka informacija

Sustav ulaska/izlaska (EES)

- Za Europski parlament i Vijeće zakonodavni bi prijedlozi o EES-u trebali biti glavni prioritet kako bi se po mogućnosti donijeli do kraja 2016.

Evidencija podataka o putnicima (PNR)

- Europski parlament i Vijeće trebali bi donijeti Direktivu o evidenciji PNR do travnja 2016.
- Kad se ta Direktiva donese, države članice trebaju je hitno provesti.
- Komisija treba poduprijeti razmjenu podataka među odjelima za informacije o putnicima putem standardnih rješenja i postupaka.
- Komisija treba pripremiti nacrt provedbene odluke o zajedničkim protokolima i podržanim formatima podataka kako bi zračni prijevoznici mogli prenositi podatke iz evidencije PNR odjelima za informacije o putnicima unutar tri mjeseca nakon donošenja Direktive o evidenciji PNR.

Nedostatak informacija prije dolaska državljana trećih zemalja kojima ne treba viza

- Komisija treba 2016. procijeniti nužnost, tehničku izvedivost i proporcionalnost uspostave novog alata EU-a kao što bi bio sustav EU-a za informacije o putovanjima i njihovu odobrenju.

Europski informacijski sustav policijskih evidencija (EPRIS)

- Komisija 2016. treba procijeniti nužnost, tehničku izvedivost i proporcionalnost uspostave sustava EPRIS.

7. PREMA INTEROPERABILNOSTI INFORMACIJSKIH SUSTAVA

Interoperabilnost je sposobnost informacijskih sustava da razmjenjuju podatke i omogućuju dijeljenja informacija. Mogu se razlikovati **četiri dimenzije**

²⁵ Pilot-projektom automatiziranog postupka razmjene podataka (ADEP) nastoji se izraditi tehnički sustav koji putem indeksa omogućuje da se vidi postoji li policijska evidencija o pojedincu ili istraga kriminalističke policije u jednoj ili više drugih država članica. Automatizirani odgovor na pretraživanje indeksa samo bi pokazao ima li takvih podataka ili nema, na osnovi „pronađen rezultat” / „nije pronađen rezultat”. U slučaju „pronađenog rezultata” dodatne osobne podatke trebalo bi zatražiti u drugoj fazi uobičajenim kanalima policijske suradnje.

interoperabilnosti, a svaka pokreće pravna²⁶, tehnička i operativna pitanja, među ostalim o zaštiti podataka:

- jedinstveno sučelje za pretraživanje nekoliko informacijskih sustava istodobno i prikaz objedinjenih rezultata na jednom zaslonu;
- međusobna povezanost informacijskih sustava zahvaljujući kojoj će podaci pohranjeni u jedan sustav automatski biti dostupni drugom sustavu;
- uspostava zajedničke usluge uspoređivanja biometrijskih uzoraka kao podrške različitim informacijskim sustavima;
- zajednički registar podataka za različite informacijske sustave (osnovni modul).

Kako bi se pokrenuo proces postizanja interoperabilnosti informacijskih sustava na razini EU-a, Komisija će osnovati **stručnu skupinu za informacijske sustave i interoperabilnost** na najvišoj razini s agencijama EU-a, nacionalnim stručnjacima i relevantnim institucijskim dionicima. Stručna skupina bit će zadužena za pravne, tehničke i operativne aspekte različitih opcija za postizanje interoperabilnosti informacijskih sustava, uključujući nužnost, tehničku izvedivost i proporcionalnost raspoloživih opcija i njihov utjecaj na zaštitu podataka. Trebala bi se pozabaviti trenutačnim nedostacima i nepoznanicama uzrokovanim složenošću i fragmentiranošću informacijskih sustava na europskoj razini. Stručna skupina sagledat će problematiku upravljanja granicama i kaznenog progona iz široke i sveobuhvatne perspektive, uzimajući u obzir u tom pogledu i ulogu, odgovornosti i sustave carinskih tijela. Skupina će svojom metodom rada težiti sinergiji svih relevantnih iskustava, koja su dosad prečesto bila izolirana.

Cilj je ovog postupka osigurati sveobuhvatnu stratešku viziju EU-ove arhitekture upravljanja podacima za graničnu kontrolu i sigurnost te pružiti rješenja za njezinu provedbu.

Taj bi se postupak savjetovanja trebao **voditi sljedećim ciljevima**:

- Informacijski sustavi trebali bi biti komplementarni. Preklapanja bi trebalo izbjegavati, a postojeća otklanjati. Propusti se moraju primjereno nadoknaditi.
- Trebalo bi težiti modularnom pristupu, uz potpuno iskorištavanje tehnološkog razvoja i oslanjanje na načela integrirane privatnosti.
- Od samog bi početka trebalo osigurati potpuno poštovanje svih temeljnih prava građana EU-a i državljana trećih zemalja, u skladu s Poveljom o temeljnim pravima.
- Kada je to potrebno i izvedivo, informacijski sustavi trebali bi biti povezani i interoperabilni. Trebalo bi olakšati istodobno pretraživanje sustava kako bi se osiguralo da su službenicima graničnog nadzora ili policijskim službenicima dostupne sve relevantne informacije kad god i gdje god im je to potrebno za obavljanje njihovih zadaća, bez mijenjanja postojećih prava pristupa.

1. Jedinstveno sučelje za pretraživanje

Prva je dimenzija interoperabilnosti **sposobnost pretraživanja nekoliko informacijskih sustava istodobno te prikazivanja objedinjenih rezultata na jednom zaslonu** za službenike graničnog nadzora ili policijske službenike, uz potpuno poštovanje njihovih prava pristupa, u skladu s odgovarajućom svrhom. Za to su potrebne platforme s jedinstvenim sučeljem za pretraživanje koje u samo jednoj pretrazi mogu istodobno

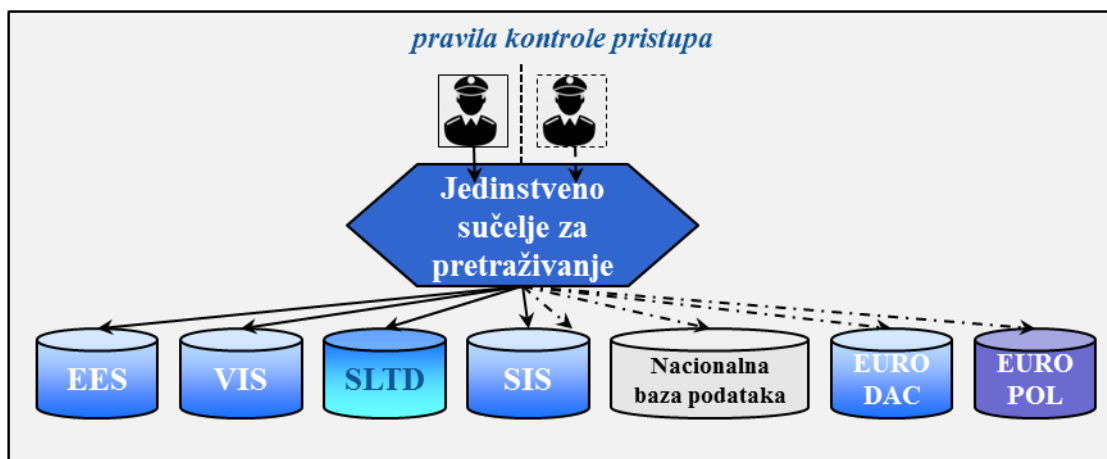
---

²⁶ Podložno posebnim odredbama Protokola 22. u pogledu Danske i Protokola 21. i 36. u pogledu Ujedinjene Kraljevine i Irske.

pristupiti informacijskim sustavima. Na primjer, pri očitavanju čipa na putnoj ispravi ili upotrebi biometrijskih podataka ta bi platforma mogla istodobno pretraživati nekoliko različitih baza podataka. Pristup jedinstvenog pretraživanja namijenjen je svim tijelima koja trebaju pristupiti podacima i upotrijebiti ih (npr. službenici graničnog nadzora, tijela kaznenog progona, službe za azil) u skladu s ograničenjem svrhe i strogim pravilima kontrole pristupa. Primjenjiv je i uz mobilnu opremu. Uspostavom jedinstvenog sučelja za pretraživanje smanjuje se složenost informacijskih sustava na europskoj razini jer se službenicima graničnog nadzora i policijskim službenicima omogućuje istodobno pretraživanje nekoliko informacijskih sustava jednim postupkom, i u skladu s njihovim pravima pristupa.

Nekoliko je država članica već ugradilo takve platforme s jedinstvenim sučeljem za pretraživanje. Budući da se ta praksa pokazala dobrom, Komisija i eu-LISA radit će na uspostavi standardiziranog rješenja za jedinstveno sučelje za pretraživanje. Za financiranje ugradnje takvih funkcija države članice trebale bi iskoristiti sredstva EU-a u okviru svojeg nacionalnog programa Fonda za unutarnju sigurnost. Komisija će pažljivo pratiti kako se države članice koriste funkcijom jedinstvenog sučelja za pretraživanje na nacionalnoj razini.

Slika 2. Jedinstveno sučelje za pretraživanje

Pretraživanje više centraliziranih ili nacionalnih sustava (kao na slici) jednostavnije je od pretraživanja decentraliziranih sustava. Komisija i eu-LISA istražiti će može li jedinstveno sučelje za pretraživanje poslužiti i kao jedinstvena točka za istodobno pretraživanje decentraliziranih sustava, kao što su Prüm i ECRIS. Komisija i eu-LISA provest će tu analizu u suradnji sa stručnom skupinom za informacijske sustave i interoperabilnost, ne mijenjajući postojeća prava pristupa.

2. Međusobna povezanost informacijskih sustava

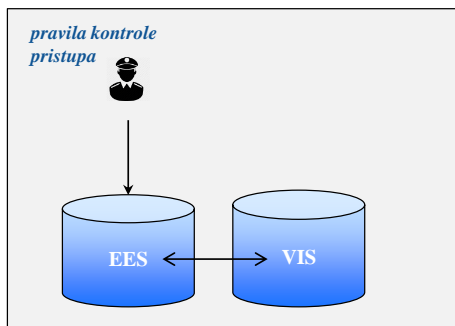
Druga je dimenzija interoperabilnosti međusobna povezanost informacijskih sustava. To znači da različiti sustavi ili baze podataka mogu „međusobno komunicirati” u tehničkom smislu. **Na središnjoj bi razini podaci pohranjeni u jednom sustavu automatski bili dostupni drugom sustavu.** Za to je potrebna tehnička kompatibilnost sustava, a podaci pohranjeni u te sustave (npr. otisci prstiju) trebaju biti interoperabilni. Međusobna povezanost može smanjiti količinu podataka koji kruže komunikacijskim mrežama i prolaze kroz nacionalne sustave.

Međusobna povezanost zahtijeva primjerene mjere za zaštitu podataka i stroga pravila kontrole pristupa. Političkim dogovorom koji su postigli zakonodavci u prosincu 2015.

o reformi zaštite podataka uspostaviti će se suvremeni okvir za zaštitu podataka diljem EU-a kojim će se te zaštitne mjere osigurati. Važno je da suzakonodavci što prije donesu Opću uredbu o zaštiti podataka i Direktivu o zaštiti podataka.

Koncept međusobne povezanosti ugrađen je u budući sustav EES. Budući sustav EES moći će izravno komunicirati sa sustavom VIS na središnjoj razini, i obratno. To je važan korak ka uklanjanju sadašnje fragmentiranosti EU-ove arhitekture upravljanja podacima za graničnu kontrolu i sigurnost te rješavanju s time povezanih problema. Zahvaljujući automatiziranoj unakrsnoj provjeri države članice neće morati pretraživati sustav VIS pri graničnim kontrolama, smanjit će se potreba za održavanjem i poboljšati učinkovitost sustava.

Slika 3. Međusobna povezanost sustava: primjer sustava EES/VIS

U sljedećoj fazi Komisija i eu-LISA analizirat će može li se međusobna povezanost na središnjoj razini budućeg sustava EES i sustava VIS proširiti na sustav SIS te mogu li se međusobno povezati sustavi EURODAC i SIS. Komisija i eu-LISA provest će tu analizu u suradnji sa stručnom skupinom za informacijske sustave i interoperabilnost.

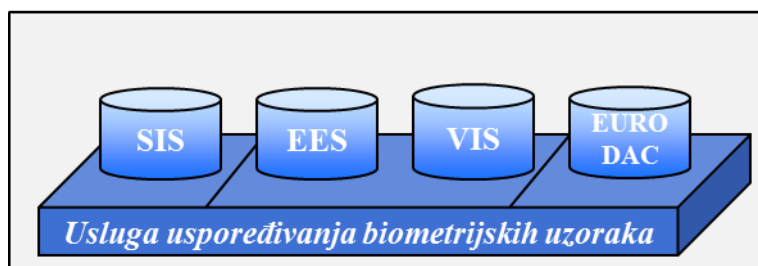
3. Zajednička usluga uspoređivanja biometrijskih uzoraka

Treća je dimenzija interoperabilnosti područje biometrijskih identifikatora. Na primjer, ako se otisci prstiju prikupljaju u konzulatu jedne države članice određenom opremom, iznimno je važno da se ti otisci mogu uspoređivati u sustavu VIS na graničnoj postaji druge države članice, koja se koristi drukčijom opremom. Isto vrijedi i za traženje otisaka prstiju u drugim sustavima: biometrijski uzorci moraju ispunjavati minimalne zahtjeve u pogledu kvalitete i formata kako bi se bez poteškoća postigla ta vrsta interoperabilnosti.

Na razini sustava interoperabilnost biometrijskih identifikatora omogućuje primjenu zajedničke usluge uspoređivanja biometrijskih uzoraka za nekoliko informacijskih sustava, pri čemu se poštuju pravila zaštite osobnih podataka segmentacijom podataka i zasebnim pravilima kontrole pristupa za svaku kategoriju podataka²⁷. Takve zajedničke usluge imaju velike financijske i operativne prednosti te prednosti pri održavanju.

²⁷ Može se usporediti s dijeljenjem jednog fizičkog poslužitelja datoteka s više korisnika, pri čemu svaki ima posebna prava pristupa samo određenim mapama.

Slika 4. Zajednička usluga uspoređivanja biometrijskih uzoraka

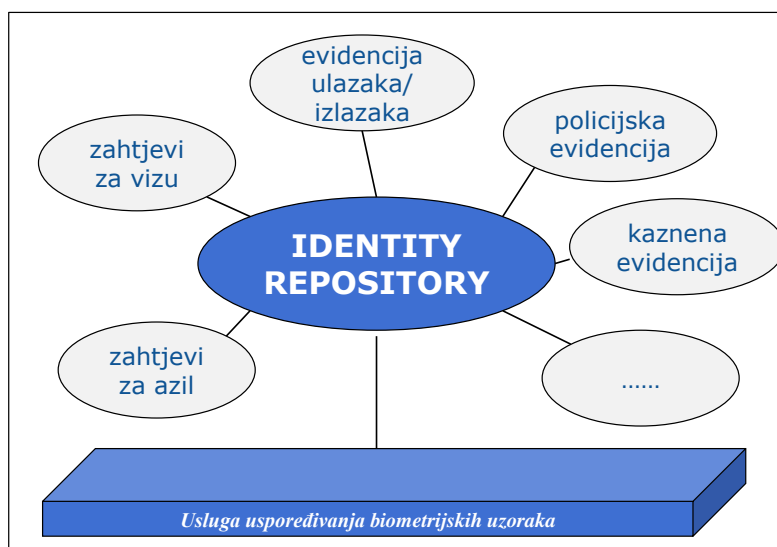
Komisija i eu-LISA analizirat će je li uspostava zajedničke usluge uspoređivanja biometrijskih uzoraka za sve relevantne informacijske sustave nužna i tehnički izvediva. Komisija i eu-LISA provest će tu analizu u suradnji sa stručnom skupinom za informacijske sustave i interoperabilnost.

4. Zajednički registar podataka

Najambiciozniji dugoročni pristup interoperabilnosti bila bi uspostava **zajedničkog registra podataka na razini EU-a za različite informacijske sustave**. Zajednički registar predstavljao bi središnji modul koji sadržava osnovne podatke (alfanumeričke i biometrijske), a ostali podatkovni elementi i posebna obilježja različitih informacijskih sustava (npr. vizni podaci) bili bi pohranjeni u posebnim modulima. Središnji modul i posebni moduli bili bi međusobno povezani kako bi povezali odgovarajuće skupove podataka. Time bi se uspostavilo **modularno i integrirano upravljanje identitetom za granice i sigurnost**. Trebalo bi osigurati usklađenost s pravilima o zaštiti podataka, na primjer segmentacijom podataka, sa zasebnim pravilima kontrole pristupa za svaku kategoriju podataka.

Uspostavom zajedničkog registra podataka prevladala bi se trenutačna fragmentiranost EU-ove arhitekture upravljanja podacima za graničnu kontrolu i sigurnost. Ta se fragmentiranost kosi s načelom smanjenja količine podataka jer se zbog nje isti podaci pohranjuju više puta. Prema potrebi, zajednički bi registar omogućio prepoznavanje veza i pružio opću sliku kombiniranjem pojedinih elemenata podataka pohranjenih u različitim informacijskim sustavima. Time bi se uklonile trenutačne nepoznanice te bi se ukazalo na mrtve kutove za službenike graničnog nadzora i policijske službenike.

Slika 5. Zajednički registar podataka

Opcija uspostave zajedničkog registra podataka na razini EU-a pokreće važna pitanja u pogledu definiranja svrhe, nužnosti, tehničke izvedivosti i proporcionalnosti s time povezane obrade podataka. To bi zahtijevalo potpunu reviziju pravnog okvira za različite informacijske sustave te se može razmatrati samo kao dugoročni cilj. Stručna skupina za informacijske sustave i interoperabilnost bavit će se pravnim, tehničkim i operativnim pitanjima povezanim sa zajedničkim registrom podataka, uključujući pitanja zaštite podataka.

Za sve četiri navedene dimenzije interoperabilnosti (jedinstveno sučelje za pretraživanje, međusobna povezanost sustava, zajednička usluga uspoređivanja biometrijskih uzoraka i zajednički registar podataka) nužno je da podaci pohranjeni u različitim informacijskim sustavima ili modulima budu kompatibilni. Kako bi se to postiglo, važno je nastaviti raditi na **univerzalnom formatu poruka** (UMF) radi uspostave zajedničkog standarda za sve relevantne informacijske sustave²⁸.

Mjere za postizanje interoperabilnosti informacijskih sustava

- Komisija s agencijama EU-a, državama članicama i relevantnim dionicima treba osnovati **stručnu skupinu za informacijske sustave i interoperabilnost**, čiji bi zadatak bio da istraži pravne, tehničke i operativne aspekte jačanja interoperabilnosti informacijskih sustava, uključujući nužnost, tehničku izvedivost i proporcionalnost raspoloživih opcija i njihov utjecaj na zaštitu podataka.

Jedinstveno sučelje za pretraživanje

- Komisija i eu-LISA trebaju poduprijeti države članice pri ugradnji jedinstvenog sučelja za pretraživanje središnjih sustava.
- Komisija i eu-LISA u suradnji sa stručnom skupinom trebaju istražiti mogu li jedinstvena sučelja za pretraživanje poslužiti kao jedinstvena točka za istodobno pretraživanje svih relevantnih sustava bez izmjena postojećih prava pristupa.

Međusobna povezanost informacijskih sustava

- Komisija i eu-LISA u suradnji sa stručnom skupinom trebaju analizirati može li se međusobna povezanost centraliziranih informacijskih sustava dodatno unaprijediti, osim već predloženim povezivanjem Sustava ulaska/izlaska i Viznog informacijskog sustava.

Usluga uspoređivanja biometrijskih uzoraka

- Komisija i eu-LISA u suradnji sa stručnom skupinom trebaju analizirati nužnost i tehničku izvedivost uspostave zajedničke usluge uspoređivanja biometrijskih uzoraka za sve relevantne informacijske sustave.

Zajednički registar podataka (središnji modul)

²⁸ Komisija je podržala stalni razvoj UMF-a Komunikacijom iz 2012. o Europskom modelu za razmjenu informacija (EIXM), a trenutno financira treći pilot-projekt te vrste s ciljem uspostave zajedničkog standarda za sve relevantne baze podataka, koji bi se primjenjivao na nacionalnoj razini (u državama članicama), na razini EU-a (za središnje sustave i agencije) i na međunarodnoj razini (Interpol).

- Komisija i eu-LISA u suradnji sa stručnom skupinom trebaju istražiti pravne, tehničke, operativne i financijske implikacije dugoročnog razvoja zajedničkog registra baze podataka.
- Komisija i eu-LISA trebaju se priključiti radu na univerzalnom formatu poruka za sve relevantne informacijske sustave.

8. ZAKLJUČAK

Ovom Komunikacijom pokreće se rasprava o tome kako informacijski sustavi u EU-u mogu poboljšati upravljanje granicama i unutarnju sigurnost polazeći od snažne sinergije Europskog programa sigurnosti i Europskog migracijskog programa. Mnogo informacijskih sustava službenicima graničnog nadzora i policijskim službenicima već pruža relevantne informacije, ali ti sustavi nisu savršeni. EU se suočava s izazovom izgradnje bolje i pametnije arhitekture upravljanja podacima, uz potpuno poštovanje temeljnih prava, posebno zaštite osobnih podataka i njezina načela ograničavanja svrhe.

Potrebno je ukloniti postojeće nedostatke EU-ove arhitekture upravljanja podacima. Uz ovu Komunikaciju Komisija je predstavila prijedlog sustava ulaska/izlaska, koji bi trebalo donijeti što prije. U narednim tjednima treba donijeti i Direktivu o evidenciji podataka o putnicima. Prijedlog uspostave europske granične i obalne straže trebalo bi donijeti prije ljeta. Komisija će istodobno nastaviti raditi na jačanju i, prema potrebi, pojednostavnjenju postojećih sustava, primjerice razvojem funkcije sustava za automatsku identifikaciju otisaka prstiju za Schengenski informacijski sustav.

Države članice trebaju u cijelosti iskoristiti postojeće informacijske sustave i uspostaviti potrebne tehničke veze sa svim informacijskim sustavima i bazama podataka, u skladu sa svojim pravnim obvezama. Postojeće nedostatke, posebno u Prümskom okviru, potrebno je odmah otkloniti. Ovom se Komunikacijom otvara rasprava i započinje postupak otklanjanja sustavnih propusta i mana, a države članice trebaju hitno otkloniti stalne nedostatke u punjenju baza podataka EU-a i razmjeni informacija diljem Unije.

Kako bi se strukturno poboljšala EU-ova arhitektura upravljanja podacima za graničnu kontrolu i sigurnost, ovom se Komunikacijom pokreće postupak postizanja interoperabilnosti informacijskih sustava. Komisija će osnovati stručnu skupinu za informacijske sustave i interoperabilnost kako bi se razmotrili pravni, tehnički i operativni modaliteti opcija za postizanje interoperabilnosti informacijskih sustava te otklonili nedostaci i propusti. Na temelju rezultata analiza stručne skupine Europska komisija predstaviti će daljnje konkretne ideje Europskom parlamentu i Vijeću kao osnovu za zajedničku raspravu o sljedećim koracima. Komisija će se savjetovati i s Europskim nadzornikom za zaštitu podataka i nacionalnim tijelima za zaštitu podataka, koji su okupljeni u radnu skupinu u skladu s člankom 29.

Cilj bi trebao biti razvoj zajedničke strategije za djelotvornije i učinkovitije upravljanje podacima u EU-u, uz potpuno poštovanje zahtjeva u pogledu zaštite podataka, za bolju zaštitu njegovih vanjskih granica i jačanje njegove unutarnje sigurnosti u korist svih građana.

PRILOG 1.: POKRATE

API	Unaprijed dostavljene informacije o putnicima (<i>Advance Passenger Information</i>)
AFIS	Sustav za automatsku identifikaciju otisaka prstiju (<i>Automated Fingerprint Identification System</i>): sustav za uzimanje, pohranu, usporedbu i provjeru otisaka prstiju.
CIS	Carinski informacijski sustav (<i>Customs Information System</i>)
ECRIS	Europski informacijski sustav kaznene evidencije (<i>European Criminal Records Information System</i>)
EES	(Predloženi) sustav ulaska/izlaska (<i>Entry-Exit System</i>)
EIXM	Europski model za razmjenu informacija (<i>European Information Exchange Model</i>)
EIS	Europolov informacijski sustav (<i>Europol Information System</i>)
EPRIS	Europski informacijski sustav policijskih evidencija (<i>European Police Records Information System</i>)
EURODAC	Europski daktiloskopski sustav (<i>European Dactyloscopy</i>)
EUROPOL	Europski policijski ured (<i>European Police Office</i> , agencija Europske unije za kazneni progon)
ETIAS	(Mogući) sustav EU-a za informacije o putovanjima i njihovu odobrenju (<i>EU Travel Information and Authorisation System</i>)
eu-LISA	Europska agencija za operativno upravljanje opsežnim informatičkim sustavima u području slobode, sigurnosti i pravde
FIND	Interpolova fiksna umrežena baza podataka (<i>Fixed Interpol Networked Database</i>)
FRONTEX	Europska agencija za upravljanje operativnom suradnjom na vanjskim granicama država članica Europske unije
iARMS	(Interpolov) sustav upravljanja evidencijom i praćenjem nezakonitog oružja (<i>Illicit Arms Records and tracing Management System</i>)
INTERPOL	Međunarodna organizacija kriminalističke policije (<i>International Criminal Police Organization</i>)
MIND	Interpolova mobilna umrežena baza podataka (<i>Mobile Interpol Networked Database</i>)
PIU	Odjel za informacije o putnicima (<i>Passenger's Information Unit</i>): odjel koji treba uspostaviti u svakoj državi članici za primanje podataka iz evidencije PNR od prijevoznika.
PNR	Evidencija podataka o putnicima (<i>Passenger Name Record</i>)
Prüm	Mehanizam policijske suradnje za razmjenu informacija o DNK-u, otiscima prstiju i podacima iz registra vozila
SafeSeaNet	Europska platforma za razmjenu pomorskih podataka među pomorskim tijelima država članica
SBC	Zakonik o schengenskim granicama (<i>Schengen Border Code</i>)

SIENA	Mrežna aplikacija za sigurnu razmjenu informacija (<i>Secure Information Exchange Network Application</i>)
SIS	Schengenski informacijski sustav (<i>Schengen Information System</i> , ponekad se naziva Schengenskim informacijskim sustavom druge generacije – SIS II)
SLTD	(Interpolova) baza podataka o ukradenim i izgubljenim putnim ispravama (<i>Stolen and Lost Travel Documents database</i>)
sTESTA	Sigurna transeuropska usluga za telematiku među upravama (<i>secured Trans European Services for Telematics between Administrations</i> , unaprijedit će se u TESTA-NG (<i>next generation</i>))
UMF	Univerzalni format poruka (<i>Uniform Message Format</i>): format poruka koji bi omogućio kompatibilnost informacijskih sustava
VIS	Vizni informacijski sustav (<i>Visa Information System</i>)
VRD	Podaci iz registra vozila (<i>Vehicle Registration Data</i>)

PRILOG 2.: POPIS POSTOJEĆIH INFORMACIJSKIH SUSTAVA ZA UPRAVLJANJE GRANICAMA I KAZNENI PROGON

1. Schengenski informacijski sustav (SIS)

SIS je najveća i najčešće korištena platforma za razmjenu informacija o imigraciji i kaznenom progonu. To je centralizirani sustav kojim se služi 25 država članica EU-a²⁹ i četiri zemlje pridružene schengenskom prostoru³⁰, a trenutačno obuhvaća 63 milijuna upozorenja. Njih unose i provjeravaju nadležna tijela kao što su policija te tijela za graničnu kontrolu i imigraciju. Sadržava evidenciju o državljanima trećih zemalja kojima je zabranjen ulazak u schengenski prostor ili boravak u njemu te o traženim i nestalim građanima EU-a i državljanima trećih zemalja (uključujući djecu) i traženim predmetima (oružju, vozilima, osobnim ispravama, industrijskoj opremi itd.). Posebnost sustava SIS u usporedbi s drugim instrumentima za razmjenu informacija jest u tome što su njegove informacije popraćene nalogom za konkretno djelovanje službenika na terenu, npr. za uhićenje ili zapljenu.

Provjere u sustavu SIS obvezne su za obradu viza za kratkotrajni boravak, za kontrole na granicama državljana trećih zemalja i, nesustavno,³¹ za građane EU-a i druge osobe koje uživaju pravo na slobodno kretanje. Nadalje, sve policijske provjere na državnom području trebale bi uključivati automatsku provjeru u sustavu SIS.

2. Vizni informacijski sustav (VIS)

VIS je centralizirani sustav za razmjenu podataka o vizama za kratkotrajni boravak među državama članicama. Obrađuje podatke i odluke o zahtjevima za vize za kratkotrajni boravak radi posjeta ili provoza kroz schengenski prostor. Svi konzulati država schengenskog prostora (približno 2000) i svi njihovi vanjski granični prijelazi (ukupno približno 1800) povezani su s tim sustavom.

VIS sadržava podatke o zahtjevima za vize i s time povezanim odlukama te o tome jesu li izdane vize ukinute, poništene ili produžene. Trenutačno sadržava podatke o 20 milijuna zahtjeva za vizu te, pri najvećem opterećenju, obrađuje više od 50 000 transakcija po satu. Svaki podnositelj zahtjeva za vizu dostavlja detaljne osobne podatke, digitalnu fotografiju i deset otisaka prstiju. Zbog toga je VIS pouzdano sredstvo za provjeru identiteta podnositelja zahtjeva za vizu, procjenu mogućih slučajeva nezakonitih migracija i sigurnosnih rizika te za sprečavanje višestrukih zahtjeva za vizama.

Na graničnim prijelazima ili na državnom području država članica sustav VIS upotrebljava se za provjeru identiteta nositelja vize usporedbom njihovih otisaka prstiju s otiscima pohranjenima u sustavu VIS. Taj postupak jamči da je osoba koja je zatražila vizu ista osoba koja prelazi granicu. Pretraživanjem otiska prstiju u sustavu VIS omogućuje se i identifikacija osobe koja je zatražila vizu u posljednjih pet godina, ali možda uza se nema osobne isprave.

3. EURODAC

EURODAC (europski daktiloskopski sustav) sadržava otiske prstiju tražitelja azila i državljana trećih zemalja koji nezakonito prelaze vanjske granice schengenskog prostora.

²⁹ Sve osim Irske, Cipra i Hrvatske.

³⁰ Švicarska, Lihtenštajn, Norveška, Island.

³¹ Ovo pravilo podliježe promjenama kako je predviđeno Prijedlogom Komisije COM/2015/0670 o izmjeni Zakonika o schengenskim granicama.

Trenutačno je njegova glavna svrha utvrditi koja je država članica EU-a nadležna za obradu zahtjeva za azil, u skladu s Dublinskom uredbom. Dostupan je na graničnim prijelazima, ali za razliku od sustava SIS i VIS to nije sustav za upravljanje granicama.

Otisci prstiju migranata koji nezakonito ulaze u EU uzimaju se na graničnim prijelazima. Pohranjuju se u sustavu EURODAC radi provjere identiteta osobe u slučaju budućih zahtjeva za azil. Tijela za imigraciju i policija također mogu uspoređivati otiske prstiju nezakonitih migranata koji se nalaze u državama članicama EU-a kako bi provjerili jesu li zatražili azil u drugoj državi članici. Tijela kaznenog progona i Europol također imaju pravo pretraživati EURODAC kako bi spriječili, otkrili ili istražili teška kaznena djela ili teroristički čin.

Registracija otisaka prstiju tražitelja azila i nezakonitih migranata u centraliziranom sustavu omogućuje identifikaciju i praćenje njihovih sekundarnih kretanja³² unutar EU-a do podnošenja zahtjeva za međunarodnu zaštitu ili izdavanja odluke o vraćanju (ubuduće uz odgovarajuće upozorenje u sustavu SIS). Općenito, identifikacija i praćenje nezakonitih migranata potrebni su kako bi se osiguralo da im nadležna tijela u matičnim zemljama izdaju nove isprave, što olakšava njihovo vraćanje.

4. Ukradene i izgubljene putne isprave (SLTD)

Interpolova baza podataka o ukradenim i izgubljenim putnim ispravama (SLTD) središnja je baza podataka o putovnicama i drugim putnim ispravama za koje su tijela koja ih izdaju dojavila Interpolu da su ukradene ili izgubljene. Ona obuhvaća informacije o ukradenim praznim putovnicama. Putne isprave za koje je nadležnim tijelima zemalja koje sudjeluju u sustavu SIS dojavljeno da su izgubljene ili ukradene unose se i u SLTD i u SIS. U sustav SLTD pohranjuju se i podaci o putnim ispravama koje su unijele zemlje koje ne sudjeluju u sustavu SIS (Irska, Hrvatska, Cipar i treće zemlje).

Kako je navedeno u zaključcima Vijeća od 9. i 20. studenoga 2015. i prijedlogu Komisije od 15. prosinca 2015. uredbi o ciljanim izmjenama Zakonika o schengenskim granicama³³, putne isprave svih državljana trećih zemalja i osoba koje imaju pravo na slobodno kretanje trebalo bi provjeriti u sustavu SLTD. Sve granične postaje moraju biti povezane sa sustavom SLTD. Osim toga, pretraživanja sustava SLTD na nacionalnoj razini u svrhu kaznenog progona dodatno bi doprinijela sigurnosti.

5. Unaprijed dostavljene informacije o putnicima (API)

Svrha sustava API prikupljanje je informacija o identitetu osoba prije ukrcaja na letove prema EU-u te identifikacija nezakonitih migranata po njihovu dolasku. Podaci iz sustava API sastoje se od informacija iz putne isprave te se odnose na puno ime putnika, datum rođenja, državljanstvo, broj i vrstu putne isprave, informacije o graničnom prijelazu polaska i ulaska te pojedinosti o prijevozu. Podaci iz sustava API o putniku obično se prikupljaju u trenutku registracije.

Informacije prije dolaska o prijevozu morskim putem moraju se u skladu s Konvencijom o olakšavanju međunarodnog pomorskog prometa dostaviti 24 sata prije predviđenog

---

³² Na primjer, izbjeglice koje pristižu u Grčku, a ne namjeravaju ondje podnijeti zahtjev za azil nego kopnenim putem nastaviti prema drugim državama članicama.

³³ COM(2015) 670 završna verzija Prijedlog Uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Uredbe br. 562/2006 (EZ) u pogledu pooštrenja kontrola na vanjskim granicama pregledima relevantnih baza podataka

dolaska plovila. Direktivom 2010/65/EU³⁴ predviđa se elektronički prijenos podataka preko jedinstvenog prozora koji povezuje SafeSeaNet, e-carinu i druge elektroničke sustave.

Ne postoji središnji sustav EU-a za bilježenje podataka iz sustava API.

6. Europolov informacijski sustav

Europolov informacijski sustav (EIS) centralizirana je baza podataka o kaznenim djelima u istražne svrhe. Njime se mogu koristiti države članice i Europol za pohranu i pretraživanje podataka o teškim kaznenim djelima i terorizmu. Informacije pohranjene u sustav EIS odnose se na podatke o osobama, osobne isprave, automobile, vatreno oružje, telefonske brojeve, elektroničku poštu, otiske prstiju, DNK i podatke povezane s kiberkriminalitetom, koji se mogu povezati na različite načine kako bi se stvorila detaljnija i strukturiranija slika kaznenog predmeta. Sustav EIS podrška je suradnji tijela kaznenog progona i nije dostupan tijelima granične kontrole.

Razmjena informacija odvija se upotrebom platforme SIENA³⁵, koja je sigurna elektronička komunikacijska mreža Euopola, Ureda za vezu, nacionalnih jedinica Euopola i određenih nadležnih tijela (npr. carine, ureda za povrat imovine itd.) i povezanih trećih strana.

U svibnju 2017. počinje se primjenjivati novi pravni okvir za Europol. Taj će okvir omogućiti povećanje operativne sposobnosti Euopola za provedbu analiza i lakše utvrđivanje veza među dostupnim informacijama.

7. Prümški okvir

Prümški okvir temelji se na multilateralnom sporazumu³⁶ država članica kojim se omogućuje razmjena DNK-a, otisaka prstiju i podataka iz registra vozila (VRD). Koncept se temelji na povezivanju svakog nacionalnog sustava s nacionalnim sustavima svih drugih država članica EU-a kako bi se omogućilo unakrsno pretraživanje na daljinu. Kad se pri pretraživanju pronađe rezultat u bazi podataka drugih država članica, pojedinsti pronađenog rezultata razmjenjuju se bilateralnim mehanizmima razmjene.

8. Europski informacijski sustav kaznene evidencije (ECRIS)

ECRIS je elektronički sustav za razmjenu informacija o prethodnim osuđujućim presudama koje su protiv određene osobe izrekli kazneni sudovi u EU-u u svrhe pokretanja kaznenog postupka protiv te osobe i, ako je tako dopušteno nacionalnim pravom, u druge svrhe. Država članica u kojoj je izrečena osuđujuća presuda protiv državljanina druge države članice mora o tome obavijestiti tu državu članicu. Država članica državljanstva mora te informacije pohraniti i na taj način može na zahtjev dostaviti ažurirane podatke o kaznenoj evidenciji svojih državljana, bez obzira na to gdje su u EU-u osuđujuće presude izrečene.

ECRIS osim toga omogućuje razmjenu informacija o osuđujućim presudama državljana trećih zemalja i osoba bez državljanstva. Imenovana središnja tijela u svakoj državi

---

³⁴ Direktiva 2010/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 20. listopada 2010. o službenom postupku prijave za brodove koji dolaze u luke i/ili odlaze iz luka država članica i stavljanju izvan snage Direktive 2002/6/EZ:

³⁵ Mrežna aplikacija za sigurnu razmjenu informacija.

³⁶ Konvencija iz Prüma, 2005. Konvencija je prenesena u zakonodavstvo EU-a 2008. Odlukom Vijeća 2008/615/PUP.

članici djeluju kao kontaktne točke u mreži ECRIS-a koje rješavaju sve zadaće kao što su obavješćivanje, pohranjivanje, traženje i pružanje podataka iz kaznene evidencije.